Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (šestého senátu)

9. října 2025*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální politika – Směrnice 2003/88/ES – Úprava pracovní doby – Článek 2 bod 1 – Pojem ‚pracovní doba‘ – Práce na zlepšení chráněných přírodních oblastí – Doba strávená přesunem pracovníků mezi pevně stanoveným výchozím bodem a přírodními oblastmi – Zahrnutí doby přesunu do pracovní doby těchto pracovníků“

Ve věci C-110/24,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná na základě článku 267 SFEU rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Vrchní soud Valencijského společenství, Španělsko) ze dne 24. ledna 2024, došlým Soudnímu dvoru dne 9. února 2024, v řízení

Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els Serveis Públics (STAS-IV)

proti

Valenciana d’Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA),

za účasti:

Comissions Obreres del País Valencià (CCOO-PV),

Confederació General del Treball del País Valencià i Múrcia – (CGT-PV),

Unión General de Trabajadores del País Valenciano – (UGT-PV),

Sindicato Intercomarcal de Trabajadores de Castellón (SIT),

Unión Sindical Obrera de la Comunidad Valenciana (USO),

Colectivo de Personal Administrativo y Técnico de VAERSA (CPAT VAERSA),

SOUDNÍ DVŮR (šestý senát),

ve složení: I. Ziemele (zpravodajka), předsedkyně senátu, A. Kumin, a S. Gervasoni, soudci,

generální advokát: J. Richard de la Tour,

* Jednací jazyk: španělština.

za soudní kancelář: A. Calot Escobar, vedoucí,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření, která předložili:

– za Valenciana d'Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA): Mª. T. Lleó Alonso a I. Sánchez Lázaro, letradas,

– za Comissions Obreres del País Valencià (CCOO-PV): A. M. García Mateu, abogada,

– za španělskou vládu: M. Morales Puerta, jako zmocněnkyně,

– za Evropskou komisi: I. Galindo Martín a D. Recchia, jako zmocněnkyně,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi odborovou organizací Sindicat de Treballadores i Treballadors de les Administracions i els Serveis Públics (STAS-IV) a společností Valenciana d'Estratègies i Recursos per a la Sostenibilitat Ambiental SA (VAERSA) ve věci zahrnutí doby přesunu pracovníků v oboru biologické rozmanitosti na začátku a na konci pracovního dne do jejich pracovní doby.

Právní rámec

Unijní právo

3 Článek 1 směrnice 2003/88, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti", stanoví:

„1. Tato směrnice stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro úpravu pracovní doby.

2. Tato směrnice se vztahuje na

a) minimální doby denního odpočinku, odpočinku v týdnu a dovolenou za kalendářní rok, na přestávky a maximální týdenní pracovní dobu a

b) některé aspekty noční práce, práce na směny a rozvržení práce a pracovní doby.

3. Tato směrnice se vztahuje na všechna odvětví činností, veřejná i soukromá, ve smyslu článku 2 směrnice [Rady] 89/391/EHS [ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. 1989, L 183, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 349)], aniž jsou dotčeny články 14, 17, 18 a 19 této směrnice.

[…]“

4 Článek 2 této směrnice, nadepsaný „Definice“, v bodech 1 a 2 stanoví:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

1. ‚pracovní dobou‘ […] jakákoli doba, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává svou činnost nebo povinnosti v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi;

2. ‚dobou odpočinku‘ každá doba, která není pracovní dobou.“

Španělské právo

5 Ley del Estatuto de los Trabajadores (zákoník práce), ve znění vyplývajícím z Real Decreto legislativo 2/2015, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores (královské legislativní nařízení 2/2015, kterým se schvaluje přepracované znění zákoníku práce) ze dne 23. října 2015 (BOE č. 255 ze dne 24. října 2015, s. 100224), v odstavcích 1, 3 a 5 článku 34, nadepsaného „Pracovní doba“, stanoví:

„1. Délka pracovní doby je doba smluvená v kolektivních smlouvách nebo v pracovních smlouvách.

Maximální délka běžné týdenní pracovní doby činí v ročním průměru 40 hodin skutečně odvedené práce.

[…]

3. Od konce pracovního dne do začátku dalšího pracovního dne musí uplynout minimálně dvanáct hodin.

Obvyklý denní počet hodin skutečně odvedené práce nesmí překročit devět hodin, ledaže kolektivní smlouva nebo v případě její neexistence dohoda uzavřená mezi podnikem a zástupci pracovníků stanoví jiné rozdělení denní pracovní doby, avšak musí být v každém případě dodržena doba odpočinku mezi dvěma pracovními dny.

[…]

5. Pracovní doba se počítá tak, aby byl pracovník přítomen na pracovišti jak na počátku pracovního dne, tak i na jeho konci.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

6 Akciová společnost VAERSA, jejíž kapitál většinově vlastní Generalitat Valenciana (vláda Valencijského společenství, Španělsko), je veřejný podnik pověřený prováděním veřejných investic určených ke zlepšení přírodních oblastí evropské ekologické sítě Natura 2000. Za tím účelem zasahuje VAERSA v přírodních oblastech nacházejících se na celém území Valencijského společenství prostřednictvím patnácti oddílů, z nichž každý je tvořen čtyřmi osobami a jejichž působení je rozvrženo podle předem určených zeměpisných oblastí, konkrétně šest oddílů v Provincia de Valencia (provincie Valencie, Španělsko), čtyři oddíly v Provincia de Alicante (provincie Alicante, Španělsko) a pět oddílů v Provincia de Castellón (provincie Castellón, Španělsko).

7 Pracovníci v oboru biologické rozmanitosti, kteří jsou přiděleni do těchto oddílů pod označením „zaměstnanci sítě Natura 2000“, plní své úkoly v přírodních mikrorezervacích. K přesunu do těchto mikrorezervací mají tito pracovníci k dispozici vozidla patřící společnosti VAERSA, jimiž se přesouvají z výchozího bodu zvaného „základna“. „Základny“ jsou místa stanovená pro každý oddíl v referenční obci uvnitř přírodní oblasti, v níž tito pracovníci plní své povinnosti.

8 Společnost VAERSA rovněž zaměstnává vedoucí pracovníky na úrovni provincií. Každý měsíc jsou vedoucí informováni prostřednictvím zprávy zaslané přes on-line komunikační aplikaci WhatsApp o měsíčních plánech členěných podle provincií, oddílů a konkrétních pracovních dnů s uvedením přesného umístění pracovišť, práce, kterou mají jednotlivé oddíly provádět, a dalších technických aspektů.

9 Pracovníci se vlastními prostředky přemísťují ze svého bydliště na základnu, kde musí být v 8:00 hodin. Po příjezdu na základnu mají k dispozici vozidlo společnosti VAERSA, ve kterém se nachází materiál potřebný k provedení práce. Od základny se tímto vozidlem, které řídí pracovník společnosti VAERSA, dopravují až na příslušné pracoviště. V 15:00 hodin je práce na pracovišti ukončena a pracovníci jsou v tomto vozidle převezeni zpět na základnu. Od základny se dopravují do svého bydliště vlastními prostředky.

10 Přestože individuální pracovní smlouvy pracovníků v oboru biologické rozmanitosti stanoví, že doba strávená přesunem ze základny na pracoviště v dané mikrorezervaci a zpět není považována za dobu skutečně odvedené práce, společnost VAERSA v praxi takto započítává každodenní přesuny těchto pracovníků ze základny na pracoviště. Naproti tomu zpáteční cestu z pracoviště na základnu na konci pracovního dne nezapočítává.

11 Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Vrchní soud Valencijského společenství, Španělsko), předkládající soud, k němuž podala organizace STAS-IV kolektivní žalobu proti společnosti VAERSA, uvádí, že účastníci sporu v původním řízení nezpochybňují skutkový stav, který je základem tohoto sporu. Podle předkládajícího soudu však v podstatě vyvstává otázka, zda doba přesunu pracovníků v oboru biologické rozmanitosti zpět z mikrorezervace, ve které vykonávají danou práci, až na základnu zřízenou společností VAERSA musí být započítána jako „pracovní doba“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88.

12 Předkládající soud uvádí, že v návaznosti na rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras (C-266/14, EU:C:2015:578), dospěl Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko) v rozsudku č. 605/2020 ze dne 7. července 2020 k závěru, že v případě podniku poskytujícího služby montáže, údržby a oprav výtahů musí být doba strávená přesunem pracovníků z jejich bydliště do bydliště zákazníků považována za pracovní dobu. Tribunal

Supremo (Nejvyšší soud) měl totiž za to, že „pokud je cesta do bydliště zákazníka nezbytná pro výkon činnosti společnosti, která by nemohla instalovat výtahy, provádět jejich údržbu nebo opravy, kdyby své pracovníky spolu s potřebným materiálem a nářadím nepřemístila do bydliště zákazníka, což má vliv na fakturaci těchto služeb, je zřejmé, že toto přemístění je třeba považovat za pracovní dobu“.

13 Ve stejném duchu hovoří podle předkládajícího soudu také rozsudek Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) č. 617/2021 ze dne 9. června 2021 týkající se přesunů pracovníků provádějících manipulaci s průmyslovými stroji.

14 Předkládající soud však upozorňuje na to, že judikatura Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) není jednotná. V rozsudku č. 784/2019 ze dne 19. listopadu 2019 totiž posledně uvedený soud odmítl za pracovní dobu považovat dobu, kterou hasiči působící na letišti stráví přesunem mezi služební budovou, v níž pracují, když neprovádějí zásah, a místem, kde mají vystřídat své kolegy. Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) odůvodnil toto stanovisko tím, že „během doby strávené cestou z technického bloku na letištní záchrannou stanici nejsou [dotyční pracovníci] ve skutečnosti k dispozici zaměstnavateli, ale plní přípravný úkol obdobný přesunu z podnikové šatny na pracoviště. Skutečnost, že z bezpečnostních důvodů je třeba nejprve vstoupit do technického bloku a musí být použita magnetická přístupová karta, neznamená, že začala běžet pracovní doba. V mezidobí pracovník nesmí plnit žádný osobní úkol a nemůže být přidělen k žádnému úkolu, neboť se nachází mimo okruh své produktivní činnosti.“

15 Předkládající soud rovněž uvádí, že v minulosti sám dospěl k protichůdným řešením ve dvou věcech, které se týkaly individuálních žalob podaných dvěma pracovníky v oboru biologické rozmanitosti proti společnosti VAERSA ohledně započtení jejich přesunů mezi základnou a příslušnými mikrorezervacemi, přestože při projednávání těchto věcí vycházel z téže judikatury Soudního dvora.

16 Předkládající soud totiž v rozsudku č. 2696/2021 ze dne 21. září 2021 odmítl považovat za pracovní dobu přesuny pracovníků mezi základnou a příslušnými mikrorezervacemi z důvodu, že během těchto přesunů nebyli pracovníci k dispozici svému zaměstnavateli ani nebyli schopni vykonávat své úkoly. Naopak v rozsudku č. 3555/2021 ze dne 3. prosince 2021 dospěl předkládající soud k závěru, že uvedené přesuny pracovní dobu představují.

17 V tomto ohledu jsou pochybnosti předkládajícího soudu v otázce, zda takové přesuny představují pracovní dobu ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88, dány tím, že během přesunu z příslušného pracoviště na základnu sice pracovníci v oboru biologické rozmanitosti nekonají své povinnosti, avšak nemohou ani volně nakládat se svým časem, protože přesun musí povinně probíhat ve vozidle jejich zaměstnavatele, v předem stanoveném čase a podle zaměstnavatelem stanoveného harmonogramu.

18 Za těchto podmínek se Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana (Vrchní soud Valencijského společenství) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být článek 2 směrnice [2003/88] vykládán v tom smyslu, že doba strávená pracovníky na cestě služebním vozidlem na začátku a na konci pracovního dne ze základny do mikrorezervace nebo na pracoviště, kde vykonávají své povinnosti, a zpět na základnu, představuje ‚pracovní dobu‘ ve smyslu definice tohoto pojmu stanovené v článku 2 [této] směrnice?“

K předběžné otázce

19 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 2 bod 1 směrnice 2003/88 vykládán v tom smyslu, že doba strávená přesuny, které jsou pracovníci povinni vykonat společně v čas stanovený jejich zaměstnavatelem a vozidlem, které mu patří, aby se přemístili z konkrétního místa určeného zaměstnavatelem do místa, kde je plněn specifický úkol stanovený v pracovní smlouvě uzavřené mezi těmito pracovníky a jejich zaměstnavatelem, musí být považována za „pracovní dobu“ ve smyslu tohoto ustanovení.

20 Pokud jde o znění čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88, pojem „pracovní doba“ je v tomto ustanovení definován jako „jakákoli doba, během níž pracovník pracuje, je k dispozici zaměstnavateli a vykonává svou činnost nebo povinnosti v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi“. Článek 2 bod 2 této směrnice naproti tomu definuje pojem „doba odpočinku“ negativně jako každou dobu, která není pracovní dobou.

21 Soudní dvůr mimoto dovodil, že směrnice 2003/88 nestanoví přechodnou kategorii mezi pracovní dobou a dobou odpočinku, jelikož tyto dvě kategorie se vzájemně vylučují (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, body 25 a 26 a citovaná judikatura).

22 Z judikatury Soudního dvora v tomto ohledu vyplývá, že pojmy „pracovní doba“ a „doba odpočinku“ ve smyslu směrnice 2003/88 jsou pojmy unijního práva, které je třeba definovat podle objektivních vlastností s odkazem na systém a účel této směrnice, kterým je stanovit minimální požadavky mající zlepšit životní a pracovní podmínky pracovníků. Pouze takovýto autonomní výklad totiž může zajistit této směrnici plnou účinnost a jednotné uplatňování těchto pojmů ve všech členských státech (rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, bod 27 a citovaná judikatura).

23 Dále je třeba připomenout, že článek 2 téže směrnice není zahrnut mezi ustanoveními této směrnice, od kterých se lze odchýlit (rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, bod 28 a citovaná judikatura).

24 K zodpovězení položené otázky je tedy třeba zkoumat, zda v takové situaci, o jakou jde ve věci v původním řízení, jsou naplněny základní znaky pojmu „pracovní doba“, připomenuté v bodě 20 tohoto rozsudku, pokud se jedná o dobu strávenou přesuny pracovníků vozidlem patřícím jejich zaměstnavateli mezi zaměstnavatelem určeným výchozím bodem a přírodními oblastmi, kde tito pracovníci plní své povinnosti, a zda tedy musí být tato doba považována za „pracovní dobu“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88.

25 Pokud jde o první definiční znak pojmu „pracovní doba“, tj. že pracovník musí vykonávat činnost nebo povinnosti, Soudní dvůr již rozhodl, že pracovníci musí být během doby strávené na cestě mezi svým bydlištěm a místem jejich zákazníků považováni za vykonávající činnost nebo povinnosti, neboť takové cesty jsou nástrojem nezbytným k realizaci technických služeb těchto pracovníků u zákazníků. Za těchto podmínek musí být pracovníci nacházející se v takovéto situaci považováni během doby tohoto přemísťování za vykonávající činnost a povinnosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, body 32 a 34).

26 V projednávaném případě ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že dotyční pracovníci vykonávají své povinnosti v přírodních oblastech nacházejících se na celém území Valencijského společenství, konkrétně v různých přírodních mikrorezervacích. Na pracoviště, které je jim přiděleno, necestují přímo ze svého bydliště, ale jsou povinni se v určitý čas dostavit do výchozího bodu určeného společností VAERSA. Z tohoto výchozího bodu zvaného „základna“ se musí přemístit spolu s ostatními členy jejich týmu ve vozidle patřícím společnosti VAERSA, které řídí zaměstnanec této společnosti a v němž je rovněž přepravován materiál nezbytný k provedení dané práce. Po skončení práce jsou pracovníci tímto vozidlem převezeni z tohoto pracoviště zpět na základnu, z níž se přemísťují do svého bydliště vlastními prostředky. Z předkládacího rozhodnutí dále vyplývá, že každý měsíc jsou určení vedoucí informováni zejména o přesném umístění takového pracoviště.

27 S výhradou ověření, které musí provést předkládající soud, z toho vyplývá, že podmínky přesunu dotyčných pracovníků v oboru biologické rozmanitosti jsou stanoveny jejich zaměstnavatelem, který určuje zejména dopravní prostředek používaný k tomuto přesunu, výchozí bod přesunu a místo návratu, čas odjezdu a místo určení, tedy dané pracoviště. Tito pracovníci tedy nemají stálé a obvyklé místo výkonu práce. Musí se nutně přemisťovat za účelem plnění úkolů stanovených v pracovní smlouvě uzavřené se zaměstnavatelem, přičemž musí dodržovat jím stanovené podmínky přemísťování.

28 Za těchto podmínek musí být takové přesuny považovány za neoddělitelně spojené s jejich postavením pracovníka v oboru biologické rozmanitosti, a jsou tedy neodmyslitelně spjaty s výkonem jejich činnosti. Pracovníci nacházející se v takové situaci, o jakou jde ve věci v původním řízení, tedy musí být během doby strávené přesunem na začátku a na konci pracovního dne z místa určeného jejich zaměstnavatelem až na pracoviště, kde plní své úkoly, a z tohoto pracoviště zpět do uvedeného místa, považováni za vykonávající svou činnost nebo povinnosti.

29 Pokud jde o druhý definiční znak pojmu „pracovní doba“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88, tj. že pracovník musí být během této doby zaměstnavateli k dispozici, Soudní dvůr dovodil, že určujícím faktorem je skutečnost, že pracovník je nucen být fyzicky přítomen v místě určeném zaměstnavatelem a být mu zde k dispozici, aby mohl okamžitě plnit své úkoly v případě potřeby (rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, bod 35 a citovaná judikatura).

30 Pracovník se tedy musí nacházet v situaci, ve které je z právního hlediska povinen řídit se pokyny svého zaměstnavatele a vykonávat pro něj činnost, aby bylo možné mít za to, že tento pracovník je k dispozici svému zaměstnavateli (rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, bod 36)

31 Naproti tomu také z judikatury Soudního dvora vyplývá, že možnost pracovníků organizovat si čas bez vážných překážek a věnovat se vlastním zájmům, je skutečností, která by mohla prokázat, že posuzovaná doba nepředstavuje pracovní dobu ve smyslu směrnice 2003/88 (rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C-266/14, EU:C:2015:578, bod 37 a citovaná judikatura).

32 V projednávané věci ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že během přesunů ze základny do místa, kde je plněn specifický úkol stanovený v dané pracovní smlouvě, a zpět z tohoto místa až na základnu jsou dotyční pracovníci povinni řídit se pokyny svého

zaměstnavatele. Právě zaměstnavatel totiž nařizuje svým pracovníkům, aby se ve stanovený čas nacházeli na základně, jejíž umístění určuje rovněž tento zaměstnavatel, aby se společně dopravili vozidlem tohoto zaměstnavatele, které řídí jeho zaměstnanec, až do shora uvedeného místa.

33 S výhradou ověření, které musí provést předkládající soud, je tedy třeba mít za to, že během doby nezbytné k přemístění, kterou velmi často nelze nijak zkrátit, nemají dotyční pracovníci možnost se svým časem volně nakládat a věnovat se vlastním zájmům, takže jsou tedy k dispozici svým zaměstnavatelům (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C266/14, EU:C:2015:578, bod 39).

34 V důsledku toho je třeba mít za to, že během uvedených přesunů jsou tito pracovníci k dispozici svému zaměstnavateli, takže druhý definiční znak pojmu „pracovní doba“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88 je v projednávaném případě naplněn.

35 Pokud jde konečně o třetí definiční znak tohoto pojmu, tj. že pracovník během posuzovaného období pracuje, Soudní dvůr uvedl, že pokud pracovník, který již nemá stálé místo výkonu práce, vykonává během přesunu k zákazníkovi nebo od zákazníka své povinnosti, je nutné mít za to, že pracovník během tohoto přesunu rovněž pracuje. Vzhledem k tomu, že přemísťování je nedílnou součástí postavení pracovníka, který nemá stálé nebo obvyklé místo výkonu práce, nelze totiž místo výkonu práce omezit pouze na místo, kde tito pracovníci fyzicky zasahují u zákazníků jejich zaměstnavatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2015, Federación de Servicios Privados del sindicato Comisiones obreras, C266/14, EU:C:2015:578, bod 43).

36 S výhradou ověření, které musí provést předkládající soud, a jak vyplývá z bodů 27 a 28 tohoto rozsudku, je třeba mít v projednávaném případě za to, že během přesunů ze základny na dané pracoviště a z něj pak na základnu nemají dotyční pracovníci stálé místo výkonu práce a že při tom vykonávají svou činnost nebo povinnosti.

37 Na základě výše uvedeného je třeba mít za to, že pracovníci během těchto přesunů pracují, takže třetí definiční znak pojmu „pracovní doba“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2003/88 je v projednávaném případě rovněž naplněn.

38 Vzhledem k předchozím úvahám je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 2 bod 1 směrnice 2003/88 musí být vykládán v tom smyslu, že doba strávená přesuny, které jsou pracovníci povinni vykonat společně v čas stanovený jejich zaměstnavatelem a vozidlem, které mu patří, aby se přemístili z konkrétního místa určeného zaměstnavatelem do místa, kde je plněn specifický úkol stanovený v pracovní smlouvě uzavřené mezi těmito pracovníky a jejich zaměstnavatelem, musí být považována za „pracovní dobu“ ve smyslu tohoto ustanovení.

K nákladům řízení

39 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (šestý senát) rozhodl takto:

Článek 2 bod 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby

musí být vykládán v tom smyslu, že

doba strávená přesuny, které jsou pracovníci povinni vykonat společně v čas stanovený jejich zaměstnavatelem a vozidlem, které mu patří, aby se přemístili z konkrétního místa určeného zaměstnavatelem do místa, kde je plněn specifický úkol stanovený v pracovní smlouvě uzavřené mezi těmito pracovníky a jejich zaměstnavatelem, musí být považována za „pracovní dobu“ ve smyslu tohoto ustanovení.

Podpisy